

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

DODATOK č. 2

pre

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

**pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupinu
študijných odborov**

76 UČITEĽSTVO

Schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
dňa 15. januára 2013 pod číslom 2013-762/1861:13-925 s účinnosťou od
1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom.

SCHVÁLILO

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
dňa 6. júla 2016 pod číslom 2016-9967/29151:24-10E0
s účinnosťou od 1. septembra 2016 začínajúc prvým ročníkom.**

Obsah	Strana
1 Úvod do štátneho vzdelávacieho programu	3
1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu	3
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	
4 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	4
5 Charakteristika štátneho vzdelávacieho programu	4
5.1 Popis vzdelávacieho programu	4
5.2 Základné údaje	4
5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	4
6 Profil absolventa	4
6.1 Celková charakteristika absolventa	4
8 Vzdelávacie oblasti	4
8.4 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory pedagogický asistent	4
POMATURITNÉ KVALIFIKAČNÉ ŠTÚDIUM ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE	
9 Charakteristika štátneho vzdelávacieho programu	8
9.1 Popis vzdelávacieho programu	9
9.2 Základné údaje	9
9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača	9
10 Profil absolventa	9
10.1 Celková charakteristika absolventa	9
12 Vzdelávacie oblasti	9
12.3 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory pedagogický asistent	9

1 ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1.3 Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.
01.09.2016	jún 2016	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Doplnenie študijného odboru pedagogický asistent v osobitostiach a podmienkach vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na s. 10 – 11.2. Doplnenie študijného odboru pedagogický asistent v časti 5.1 Popis vzdelávacieho programu s. 15.3. Doplnenie možností pracovného uplatnenia absolventa v časti 5.2 Základné údaje s. 16.4. Doplnenie študijného odboru pedagogický asistent v časti 5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača s. 17.5. Doplnenie časti 6.1 Celková charakteristika absolventa s. 17.6. Doplnenie vzdelávacích štandardov špecifických pre študijný odbor pedagogický asistent v časti 8.3 s. 43. <p>Odôvodnenie:</p> <p>Doplnenie obsahu štátneho vzdelávacieho programu v nadväznosti na úspešné ukončenie experimentálneho overovania študijného odboru 7669 M pedagogické lýceum k 31. 08. 2016.</p>

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania pre pomaturitné štúdium

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.
01.09.2016	jún 2016	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Doplnenie študijného odboru pedagogický asistent v časti 9.1 Popis vzdelávacieho programu s. 47.2. Doplnenie možností pracovného uplatnenia absolventa v časti 9.2 Základné údaje s. 48.3. Doplnenie študijného odboru pedagogický asistent v časti 5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača s. 49.4. Doplnenie časti 6.1 Celková charakteristika absolventa s. 49.5. Doplnenie vzdelávacích štandardov špecifických pre študijný odbor pedagogický asistent v časti 12.3 s.76. <p>Odôvodnenie:</p> <p>Doplnenie obsahu štátneho vzdelávacieho programu v nadväznosti na úspešné ukončenie experimentálneho overovania študijného odboru 7669 M pedagogické lýceum k 31. 08. 2016.</p>

1. **V časti 4 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** 4-ročné študijné odbory vrátane pomaturitného kvalifikačného štúdia na s. 10 sa za slová „animátor voľného času“ vkladajú slová „pedagogický asistent“. V prvej vete sa za slovo „vychovávateľ“ vkladá slovo „pedagogický asistent“ a čiarka.
2. **V časti 4 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami** 4-ročné študijné odbory vrátane pomaturitného kvalifikačného štúdia na s. 11 sa v kategórii „Telesné postihnutie“ dopĺňa za poslednou vetou veta, ktorá znie „Do študijného odboru 7670 M (7670 N) pedagogický asistent nemôže byť prijatý žiak, ktorý má nekorigovateľné poruchy reči.“.
3. **V časti 5.1 Popis vzdelávacieho programu** na s. 15.
V druhom odseku v prvej vete sa za slová „edukáciu vo voľnom čase“ vkladajú slová „edukačnú prácu pedagogického asistenta“ a čiarka.
V treťom odseku v prvej vete sa za slová „výchovu a vzdelávanie vo voľnom čase“ vkladajú slová „pre prácu pedagogického asistenta“ a čiarka.
Za siedmy odsek, ktorý znie „V častiach zameraných na animačné aktivity obsahuje ŠVP súbor voľnočasových aktivít pre deti, mládež, dospelých i seniorov. Predpokladom zvládnutia predmetných aktivít je poznanie osobitostí jednotlivých skupín klientov, prostredia, v ktorom sa realizujú animačné aktivity, ako aj poznanie metód a techník práce s nimi.“, sa vkladá ďalší odsek, ktorý znie „V častiach zameraných na edukačnú prácu pedagogického asistenta ide o činnosti, ktoré súvisia s priamou pedagogickou činnosťou a individuálnou prácou so žiakmi podľa inštrukcií pedagóga, s prácou so žiakmi počas voľnočasových aktivít, so spoluprácou s rodinou a s vlastnými vzdelávacími aktivitami. Dôraz sa kladie na schopnosť spolupráce s pedagógom v triede pri uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu materskej, základnej a strednej školy, školy pre deti alebo žiakov s nadaním, špeciálnej školy alebo výchovného programu školského výchovno-vzdelávacieho zariadenia na utváranie rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní a na prekonávanie zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.“.
4. **V časti 5.2 Základné údaje.** Úplné stredné odborné vzdelanie na s. 16 Možnosti pracovného uplatnenia absolventa: sa za slová „v predprimárnom“ vkladajú slová „primárnom a sekundárnom“.
5. **V časti 5.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača** na s. 17 sa vkladá posledná veta ktorá znie: „Do študijného odboru 7670 M pedagogický asistent nemôže byť prijatý žiak, ktorý má nekorigovateľné poruchy reči a poruchy správania.“.
6. **V časti 6.1 Celková charakteristika absolventa** na s. 17 v prvej vete sa za slová „v predprimárnom“ vkladajú slová „primárnom a sekundárnom“.
7. **V časti 8.3 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory** na s. 43 sa za vzdelávacie štandardy študijného odboru „animátor voľného času“ vkladajú vzdelávacie štandardy študijného odboru „pedagogický asistent“ ktoré znejú:
”

Študijný odbor

PEDAGOGICKÝ ASISTENT

TEORETICKÉ VZDELÁVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať a vysvetliť základné pojmy zo všeobecnej pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, sociálnej pedagogiky, všeobecnej psychológie, sociálnej psychológie, vývinovej psychológie, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny,
- popísať, vysvetliť podmienky, princípy, obsah, metódy, prostriedky a formy edukačnej práce,
- popísať školskú sústavu v Slovenskej republike,
- orientovať sa v štátnych a školských vzdelávacích a výchovných programoch a v obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch,
- definovať a aplikovať aktuálne právne normy týkajúce sa školskej legislatívy,
- popísať a prezentovať integráciu detí a žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami medzi intaktné deti a žiakov,
- vysvetliť špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- vysvetliť princípy inkluzívneho vzdelávania,
- popísať a upraviť vzdelávací obsah a zaradenie špeciálnych aktivít zodpovedajúcich deťom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich integrácii do usporiadania denných činností pre intaktné deti a žiakov,
- popísať a prezentovať alternatívne formy komunikácie (augmentatívna a alternatívna komunikácia),
- identifikovať mieru a závažnosť zdravotného postihnutia dieťaťa a žiaka
- rozpoznať, analyzovať a riešiť sociálno-patologické javy a poruchy správania sa dieťaťa a žiaka,
- charakterizovať základy prevencie a nápravy sociálno-patologických javov a porúch správania sa dieťaťa a žiaka,
- rozpoznať a analyzovať zákonitosti psychického a fyzického vývinu detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- definovať a popísať druhy, zákonitosti a podmienky učenia, efektívnosť a organizáciu vyučovania, osobitosti výchovného pôsobenia,
- identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa detí a žiakov,
- analyzovať štýly učenia sa individuálne začlenených detí a žiakov,
- rozpoznať zvláštnosti sociálneho prostredia, pomenovať sociálne roly a sociálne skupiny v priebehu života človeka,
- identifikovať, v spolupráci s pedagógom, sociokultúrny kontext vývinu a sociokultúrne špecifiká dieťaťa a žiaka,
- objasniť za pomoci príkladov špecifické jazykové a kognitívne problémy detí a žiakov z odlišného kultúrneho alebo sociálne znevýhodneného prostredia ovplyvňujúce ich vzdelávanie v škole,
- definovať, analyzovať ciele a obsah kompenzačných aktivít, zapájanie rodiny do kompenzačných aktivít,
- rozlišovať špecifiká vývinových období človeka so zameraním na predškolský a školský vek,
- popísať a odôvodniť pravidlá pedagogickej komunikácie,
- popísať a porovnať alternatívne školy a koncepcie výchovy,
- prezentovať formy a metódy spolupráce s rodinou a podieľať sa na ich realizácii,
- definovať základné bezpečnostné a hygienické opatrenia v podmienkach školy, školského zariadenia,
- orientovať sa v odbore súčasných informačno-komunikačných technológií a ich využití v edukačnom procese,
- charakterizovať záujmové voľnočasové aktivity (spevácke, hudobné, pohybové, výtvarne, pracovné, dramatické).

Obsahové štandardy

Základy vied o človeku

Obsahový štandard je zameraný na osvojenie si odbornej terminológie vied o človeku a spoločnosti na takej úrovni, aby ich žiak dokázal primerane používať v komunikácii s odbornou i laickou verejnosťou.

Žiaci získavajú základné teoretické vedomosti zo všeobecnej pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, sociálnej pedagogiky, všeobecnej psychológie, vývinovej psychológie, sociálnej psychológie, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny, ktoré sú nevyhnutné pre rozvoj praktických spôsobilostí vo vzťahu k profesii.

Edukačný proces

Cieľom obsahového štandardu je osvojenie si základných teoretických vedomostí potrebných pre edukačnú prácu pedagogického asistenta. Žiaci získajú základné všeobecné vedomosti o podmienkach, princípoch (zásadách), obsahu, stratégiách, formách a prostriedkoch edukácie detí a žiakov v predškolskom a školskom veku. Osvoja si základy plánovania a vyhodnocovania edukačnej práce, zásady komunikácie s deťmi a ich zákonnými zástupcami. Súčasťou obsahu je poznanie systému vzdelávania na Slovensku, úlohy a poslanie vzdelávacích inštitúcií na jednotlivých stupňoch, organizácii a riadení školstva, možnostiach neformálneho vzdelávania. Žiaci sú vedení rešpektovať v edukačnom procese individuálne schopnosti a potreby detí a žiakov, ich nadanie, kultúrne a sociokultúrne špecifiká, zdravotné a sociálne znevýhodnenie. Súčasne spoznávajú i jednotlivca ako subjekt edukácie, a to z hľadiska psychických procesov, stavov, štruktúry a dynamiky osobnosti, špecifik z hľadiska ontogenézy, či sociálneho prostredia, v súlade so psychologickými zákonitosťami učenia, vyučovania, výchovy. Zároveň sú žiaci vedení k uvedomeniu si potreby celoživotného vzdelávania a učenia sa. Dôraz sa kladie na špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vytváranie podmienok na prekonávanie jazykových, zdravotných a sociálnych bariér dieťaťa a žiaka pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu.

Osobnosť pedagogického asistenta/asistentky

Obsah je tvorený tak, aby si žiaci uvedomili náročnosť profesie, uplatňovali zásady duševnej hygieny, rozvíjali profesijné i osobnostné kvality aplikovaním metód a techník sebapoznania, sebahodnotenia, sebaregulácie, seba výchovy, hodnotenia vlastnej práce a práce iných. Dôraz je kladený na poznanie a rešpektovanie ľudských práv a ďalších noriem viažucich sa na profesiu ako aj dodržiavanie etických princípov profesie pedagogického asistenta.

Biológia a starostlivosť o zdravie

Obsah je zameraný na osvojenie si odbornej terminológie, poznanie orgánov tela a sústav, pochopenie fyziologických funkcií a dysfunkcií vzhľadom na anatómiu a fyziológiu dieťaťa predškolského a mladšieho školského veku. Dôraz je kladený na zdravý životný štýl a zodpovednosť každého jednotlivca za svoje zdravie. Žiaci získajú základné informácie o hygienických podmienkach a predpokladoch edukačného procesu, o infekčných chorobách, spôsoboch ich prenosu, ich liečbe a prevencii, o hygienických podmienkach a predpokladoch edukačného procesu. Dôležitou súčasťou je obsah aj poznanie príčin úrazov a ich následkov v jednotlivých vekových kategóriách, povinného vybavenia lekárnice a jej použitia v prípade konkrétneho úrazu.

Metodiky edukačných a záujmových činností

Obsah je zameraný na osvojenie si vedomostí pre plánovanie, organizáciu, realizáciu a vyhodnocovanie edukačných a záujmových činností (výtvarných, hudobných, hudobno-pohybových, dramatických, telovýchovných, pohybových a športových) detí a žiakov rôznych vekových kategórií. Mimoriadny akcent sa kladie na rešpektovanie ich individuálnych schopností vo vzťahu ich zdravotnému a sociálnemu znevýhodneniu, kultúrnym špecifikám a nadaniu. Žiaci si osvojujú obsah, metódy, formy, prostriedky hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy, telesnej výchovy, dramatickej, pracovnej výchovy a učia sa ich integrovať aplikovať vo voľno časových aktivitách.

Ľudské práva a právne minimum v odbore

Žiaci spoznávajú a osvojujú si práva dieťaťa a základné ľudské práva, dokumenty o ľudských právach a ich aplikáciu v odbore. Súčasne získajú kompetencie k podpore a obhajobe ľudských práv a práv dieťaťa v profesijnom i občianskom živote. Obsah je zameraný na osvojenie si legislatívnych predpisov v odbore, poznanie systému riadenia a inštitúcií, ktoré v danej oblasti pôsobia v štátnej správe, samospráve, treťom sektore na Slovensku a v Európskej únii.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- plánovať, organizovať, realizovať a vyhodnocovať edukačné činnosti, určovať ciele, prostriedky a postupy svojej práce (podľa pokynov pedagóga),
- projektovať, organizovať, realizovať a vyhodnocovať edukačné a voľnočasové aktivity podľa pokynov pedagóga,
- pomáhať deťom a žiakom pri osvojovaní si učiva a požadovaných kompetencií a pri príprave na vyučovanie,
- integrovať deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami medzi ostatné deti a žiakov,
- v spolupráci s pedagógom analyzovať a riešiť sociálne a sociálno-patologické javy detí a žiakov,
- spolupodieľať sa na riešení problematiky individuálne začlenených detí a žiakov v predprimárnom, primárnom a sekundárnom vzdelávaní v edukačnom procese,
- utvárať nevyhnutné podmienky na prekonávanie jazykových, kultúrnych a sociálnych bariér detí a žiakov pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu,
- rozvíjať kultúrne špecifiká vo výchovných aktivitách,
- rozvíjať sociálne zručnosti, postoje a kultúrnu identitu dieťaťa a žiaka,
- v spolupráci s pedagógom analyzovať a hodnotiť správanie dieťaťa a žiaka,
- komunikovať a spolupracovať s rodičmi, pedagogickými a odbornými zamestnancami a sociálnymi partnermi školy,
- dodržiavať BOZP a PO, hygienické predpisy v reálnych podmienkach školy/výchovného zariadenia
- poskytnúť prvú pomoc pri drobných úrazoch a poraneniach, pri život ohrozujúcich poraneniach a úrazoch,
- využívať informačno-komunikačné technológie, didaktickú techniku vo svojej práci, v praktických činnostiach, v riešení projektov z pedagogickej oblasti, vo voľnočasových aktivitách,
- pomáhať deťom a žiakom z odlišného kultúrneho alebo sociálne znevýhodneného prostredia adaptovať sa na školské prostredie a zvládanie vzdelávacích požiadaviek,
- pracovať s osobnými údajmi detí a žiakov v zmysle platnej legislatívy a rodín diskkrétne a spoľahlivo; pracovať v tíme,
- rozvíjať sebaobslužné činnosti detí a žiakov so zdravotným postihnutím potrebné pre zvládnutie bežných úkonov na vyučovaní a na mimoškolských aktivitách,
- analyzovať, hodnotiť a utvárať prosociálne cítenie a správanie dieťaťa a žiaka osvojovanie si mravných návykov, utváranie základov kultivovaného správania,
- prezentovať nenásilné riešenie konfliktov a kooperatívne správanie.
- identifikovať psychologické a sociálne faktory a štýly učenia sa detí a žiakov,
- používať didaktické pomôcky, prístroje a zariadenia v súlade s predpismi BOZP a pracovnými postupmi,
- preukázať samostatnosť a tvorivosť v práci,
- realizovať edukačnú prácu v reálnych podmienkach školy pod vedením skúseného pedagóga z praxe,
- preukázať kultúru vo verbálnej a neverbálnej komunikácii,
- viesť a/alebo napomáhať pri plánovaní, organizovaní a realizácii činností voľnočasových aktivít (spevákych, hudobných, pohybových, výtvarných, dramatických a iných) s využitím individuálnych, skupinových alebo hromadných foriem výchovy,
- rozvíjať špecifické schopnosti detí a žiakov,
- rozvíjať verbálnu a neverbálnu komunikáciu v práci s deťmi žiakmi
- používať osobný počítač, pracovať s textovým editorom, tvoriť tabuľky, pracovať s tabuľkami, grafmi, číselnými údajmi, databázami PC, tvoriť prezentácie,
- získavať informácie a komunikovať prostredníctvom internetu.

Obsahové štandardy

Edukačný proces

Žiak si osvojí základné zručnosti potrebné pre edukačnú činnosť pedagogického asistenta, naučí sa pod vedením pedagóga plánovať, zorganizovať, zrealizovať a vyhodnotiť výchovno-vzdelávacie činnosti s prihliadnutím na individuálne osobitosti dieťaťa a žiaka, ako aj na jeho potreby, a záujmy. Žiaci si osvoja základné metódy poznávania a hodnotenia detí a žiakov, učia sa aplikovať špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Aplikujú teoretické vedomosti z pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, sociálnej pedagogiky, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny, metodiky edukačných činností v realizácii edukačných a záujmových činností detí a žiakov (výtvarných, hudobných, hudobno-pohybových, dramatických telovýchovných, pohybových

a športových). Dôraz je kladený najmä na utváranie rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní, na prekonávanie priestorových, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér. Obsah je zameraný aj na uplatňovanie praktických zručností v oblasti informačno-komunikačných technológií v odbore. Dôležitou súčasťou je aj dodržiavanie BOZP a PO, hygienických predpisov v reálnych podmienkach školy a školského výchovného zariadenia, poskytnutie prvej pomoci pri úrazoch a drobných poraneniach, pri stavoch ohrozujúcich život.

Komunikácia a etika

Obsah je zameraný na osvojenie si taktnej a kultivovanej komunikácie ako vo verbálnej, neverbálnej, tak i v grafickej podobe. Jeho cieľom je utvárať osobnosť žiaka, vedomú si svojej hodnoty a zároveň otvorenú svetu, tolerantnú, schopnú sociálneho porozumenia a spolupráce. Dôraz je kladený na uplatňovanie etických princípov profesie v správaní a konaní, na zodpovedné a diskrétné narábanie s informáciami a osobnými údajmi. Žiak si osvojuje základy úspešnej komunikácie, empatie a asertivity a základy etiky profesie pedagogického pracovníka. Dôležitou súčasťou je osvojenie si schopnosti nenásilného riešenia konfliktov a kooperatívneho správania.

Praktická príprava

Cieľom obsahového štandardu je umožniť žiakom získať a rozvíjať praktické zručnosti potrebné pre výkon edukačnej činnosti pedagogického asistenta – podieľať sa na uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu materskej školy, základnej školy, školy a triedy pre deti s nadaním alebo žiakov s nadaním, špeciálnej školy, alebo výchovného programu pre deti a žiakov. Žiaci sa oboznámia s organizáciou výchovno-vzdelávacieho procesu v materskej škole, základnej škole, špeciálnej škole, školskom výchovno-vzdelávacom zariadení. Súčasťou odbornej praxe je pozorovanie a rozbor práce pedagóga – učiteľa, vychovávateľa, prípadne majstra odborného výcviku. Žiaci nadobúdajú skúsenosti s bezprostrednou spoluprácou s pedagógom pri plánovaní, projektovaní a hodnotení výchovno-vzdelávacieho procesu, pri identifikácii učebného štýlu a individuálnych edukačných potrieb detí a žiakov, špecifik ich sociokultúrneho prostredia. Pod vedením pedagóga sa učia identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa a žiaka, sociálno-patologické prejavy správania sa detí a žiakov na sociokultúrne determinanty prostredia, z ktorého pochádzajú, pomáhať pri prekonávaní priestorových, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér detí a žiakov. Súčasťou praktickej prípravy je projektovanie a realizácia záujmových a voľnočasových aktivít pre deti a žiakov rôznych vekových kategórií, organizovanie spoločenských podujatí školy a školského výchovno-vzdelávacieho zariadenia, komunikácia a spolupráca s rodičmi, komunitou, pedagogickými a odbornými zamestnancami, sociálnymi partnermi školy a výchovného zariadenia. Dokážu používať poznatky zo psychohigiény ako aj stratégie, metódy a techniky sebapoznania, sebaregulácie, sebavýchovy tak, aby zvládali stresy a riziká povolania, rešpektovali a uplatňovali pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

8. V časti 9.1 Popis vzdelávacieho programu na s. 47.

V druhom odseku v prvej vete sa za slová „edukáciu vo voľnom čase“ vkladajú slová „edukačnú prácu pedagogického asistenta“ a čiarka.

V treťom odseku v prvej vete sa za slová „výchovu a vzdelávanie vo voľnom čase“ vkladajú slová „pre prácu pedagogického asistenta“ a čiarka.

Za siedmy odsek, ktorý znie „V častiach zameraných na animačné aktivity obsahuje ŠVP súbor voľnočasových aktivít pre deti, mládež, dospelých i seniorov. Predpokladom zvládnutia predmetných aktivít je poznanie osobitostí jednotlivých skupín klientov, prostredia, v ktorom sa realizujú animačné aktivity, ako aj poznanie metód a techník práce s nimi.“, sa vkladá ďalší odsek, ktorý znie „V častiach zameraných na edukačnú prácu pedagogického asistenta ide o činnosti, ktoré súvisia s priamou pedagogickou činnosťou a individuálnou prácou so žiakmi podľa inštrukcií pedagóga, s prácou so žiakmi počas voľnočasových aktivít, so spoluprácou s rodinou a s vlastnými vzdelávacími aktivitami. Dôraz sa kladie na schopnosť spolupráce s pedagógom v triede pri uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu materskej, základnej a strednej školy, školy

pre deti alebo žiakov s nadaním, špeciálnej školy alebo výchovného programu školského výchovno-vzdelávacieho zariadenia na utváranie rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní a na prekonávanie zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.“.

9. **V časti 9.2 Základné údaje.** Úplné stredné odborné vzdelanie na s. 48 Možnosti pracovného uplatnenia absolventa: sa za slová „v predprimárnom“ vkladajú slová „primárnom a sekundárnom vzdelávaní“.
10. **V časti 9.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača** na s. 49 sa vkladá posledná veta ktorá znie: „Do študijného odboru 7670 N pedagogický asistent nemôže byť prijatý žiak, ktorý má nekorigovateľné poruchy reči a poruchy správania.“.
11. **V časti 10.1 Celková charakteristika absolventa** na s. 49 v prvej vete sa za slová „v predprimárnom“ vkladajú slová „primárnom a sekundárnom“.
12. **V časti 12.3 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijné odbory** na s. 76 sa za vzdelávacie štandardy študijného odboru „starostlivosť o seniorov v sociálnych službách“ vkladajú vzdelávacie štandardy študijného odboru „pedagogický asistent“ ktoré znejú:

Študijný odbor PEDAGOGICKÝ ASISTENT
TEORETICKÉ VZDELÁVANIE
Výkonové štandardy
Absolvent má: <ul style="list-style-type: none">- definovať a vysvetliť základné pojmy zo všeobecnej pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, sociálnej pedagogiky, všeobecnej psychológie, sociálnej psychológie, vývinovej psychológie, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny,- popísať, vysvetliť podmienky, princípy, obsah, metódy, prostriedky a formy edukačnej práce,- popísať školskú sústavu v Slovenskej republike,- orientovať sa v štátnych a školských vzdelávacích a výchovných programoch a v obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch,- definovať a aplikovať aktuálne právne normy týkajúce sa školskej legislatívy,- popísať a prezentovať integráciu detí a žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami medzi intaktné deti a žiakov,- vysvetliť špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,- vysvetliť princípy inkluzívneho vzdelávania,- popísať a upraviť vzdelávací obsah a zaradenie špeciálnych aktivít zodpovedajúcich deťom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich integrácii do usporiadania denných činností pre intaktné deti a žiakov,- popísať a prezentovať alternatívne formy komunikácie (augmentatívna a alternatívna komunikácia),- identifikovať mieru a závažnosť zdravotného postihnutia dieťaťa a žiaka- rozpoznať, analyzovať a riešiť sociálno-patologické javy a poruchy správania sa dieťaťa a žiaka,- charakterizovať základy prevencie a nápravy sociálno-patologických javov a porúch správania sa dieťaťa a žiaka,- rozpoznať a analyzovať zákonitosti psychického a fyzického vývinu detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,- definovať a popísať druhy, zákonitosti a podmienky učenia, efektívnosť a organizáciu vyučovania, osobitosti výchovného pôsobenia,

- identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa detí a žiakov,
- analyzovať štýly učenia sa individuálne začlenených detí a žiakov,
- rozpoznať zvláštnosti sociálneho prostredia, pomenovať sociálne roly a sociálne skupiny v priebehu života človeka,
- identifikovať, v spolupráci s pedagógom, sociokultúrny kontext vývinu a sociokultúrne špecifiká dieťaťa a žiaka,
- objasniť za pomoci príkladov špecifické jazykové a kognitívne problémy detí a žiakov z odlišného kultúrneho alebo sociálne znevýhodneného prostredia ovplyvňujúce ich vzdelávanie v škole,
- definovať, analyzovať ciele a obsah kompenzačných aktivít, zapájanie rodiny do kompenzačných aktivít,
- rozlišovať špecifiká vývinových období človeka so zameraním na predškolský a školský vek,
- popísať a odôvodniť pravidlá pedagogickej komunikácie,
- popísať a porovnať alternatívne školy a koncepcie výchovy,
- prezentovať formy a metódy spolupráce s rodinou a podieľať sa na ich realizácii,
- definovať základné bezpečnostné a hygienické opatrenia v podmienkach školy, školského zariadenia,
- orientovať sa v odbore súčasných informačno-komunikačných technológií a ich využití v edukačnom procese,
- charakterizovať záujmové voľnočasové aktivity (spevácke, hudobné, pohybové, výtvarne, pracovné, dramatické,
- používať jazykové prostriedky na odhadovanie neznámych výrazov a pojmov v odbornej terminológii, pracovať s výkladovým a prekladovým slovníkom, slovníkom synonym a používať iné informačné zdroje na porozumenie danej problematiky,
- plynule a spontánne komunikovať s fonetickou správnosťou a gramatickou presnosťou v daných tematických okruhoch a využívať zvukovú stránku jazyka v reálnom čase a prostredí,
- zvládnuť písomnú podobu jazyka a jej gramatickú, interpunkčnú a grafickú správnosť, vytvoriť všeobecne zrozumiteľný súvislý písomný.

Obsahové štandardy

Základy vied o človeku

Obsahový štandard je zameraný na osvojenie si odbornej terminológie vied o človeku a spoločnosti na takej úrovni, aby ich žiak dokázal primerane používať v komunikácii s odbornou i laickou verejnosťou. Žiaci získavajú základné teoretické vedomosti zo všeobecnej pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, sociálnej pedagogiky, všeobecnej psychológie, vývinovej psychológie, sociálnej psychológie, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny, ktoré sú nevyhnutné pre rozvoj praktických spôsobilostí vo vzťahu k profesii.

Edukačný proces

Cieľom obsahového štandardu je osvojenie si základných teoretických vedomostí potrebných pre edukačnú prácu pedagogického asistenta. Žiaci získajú základné všeobecné vedomosti o podmienkach, princípoch (zásadách), obsahu, stratégiách, formách a prostriedkoch edukácie detí a žiakov v predškolskom a školskom veku. Osvoja si základy plánovania a vyhodnocovania edukačnej práce, zásady komunikácie s deťmi a ich zákonnými zástupcami. Súčasťou obsahu je poznanie systému vzdelávania na Slovensku, úlohy a poslanie vzdelávacích inštitúcií na jednotlivých stupňoch, organizácii a riadení školstva, možnostiach neformálneho vzdelávania. Žiaci sú vedení rešpektovať v edukačnom procese individuálne schopnosti a potreby detí a žiakov, ich nadanie, kultúrne a sociokultúrne špecifiká, zdravotné a sociálne znevýhodnenie. Súčasne spoznajú i jednotlivca ako subjekt edukácie, a to z hľadiska psychických procesov, stavov, štruktúry a dynamiky osobnosti, špecifik z hľadiska ontogenézy, či sociálneho prostredia, v súlade so psychologickými zákonitostami učenia, vyučovania, výchovy. Zároveň sú žiaci vedení k uvedomeniu si potreby celoživotného vzdelávania a učenia sa. Dôraz sa kladie na špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vytváranie podmienok na prekonávanie jazykových, zdravotných a sociálnych bariér dieťaťa a žiaka pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu.

Osobnosť pedagogického asistenta/asistentky

Obsah je tvorený tak, aby si žiaci uvedomili náročnosť profesie, uplatňovali zásady duševnej hygieny, rozvíjali profesijné i osobnostné kvality aplikovaním metód a techník sebapoznania, sebahodnotenia, sebaregulácie, seba výchovy, hodnotenia vlastnej práce a práce iných. Dôraz je kladený na poznanie

a rešpektovanie ľudských práv a ďalších noriem viazucich sa na profesiu ako aj dodržiavanie etických princípov profesie pedagogického asistenta.

Biológia a starostlivosť o zdravie

Obsah je zameraný na osvojenie si odbornej terminológie, poznanie orgánov tela a sústav, pochopenie fyziologických funkcií a dysfunkcií vzhľadom na anatómiu a fyziológiu dieťaťa predškolského a mladšieho školského veku. Dôraz je kladený na zdravý životný štýl a zodpovednosť každého jednotlivca za svoje zdravie. Žiaci získajú základné informácie o hygienických podmienkach a predpokladoch edukačného procesu, o infekčných chorobách, spôsoboch ich prenosu, ich liečbe a prevencii, o hygienických podmienkach a predpokladoch edukačného procesu. Dôležitou súčasťou je obsah aj poznanie príčin úrazov a ich následkov v jednotlivých vekových kategóriách, povinného vybavenia lekárničky a jej použitia v prípade konkrétneho úrazu.

Metodiky edukačných a záujmových činností

Obsah je zameraný na osvojenie si vedomostí pre plánovanie, organizáciu, realizáciu a vyhodnocovanie edukačných a záujmových činností (výtvarných, hudobných, hudobno-pohybových, dramatických, telovýchovných, pohybových a športových) detí a žiakov rôznych vekových kategórií. Mimoriadny akcent sa kladie na rešpektovanie ich individuálnych schopností vo vzťahu ich zdravotnému a sociálnemu znevýhodneniu, kultúrnym špecifikám a nadaniu. Žiaci si osvojujú obsah, metódy, formy, prostriedky hudobnej výchovy, výtvarnej výchovy, telesnej výchovy, dramatickej, pracovnej výchovy a učia sa ich integrovať aplikovať vo voľno časových aktivitách.

Ľudské práva a právne minimum v odbore

Žiaci spoznávajú a osvojujú si práva dieťaťa a základné ľudské práva, dokumenty o ľudských právach a ich aplikáciu v odbore. Súčasne získajú kompetencie k podpore a obhajobe ľudských práv a práv dieťaťa v profesijnom i občianskom živote. Obsah je zameraný na osvojenie si legislatívnych predpisov v odbore, poznanie systému riadenia a inštitúcií, ktoré v danej oblasti pôsobia v štátnej správe, samospráve, treťom sektore na Slovensku a v Európskej únii.

Cudzí jazyk v odbore

Odborné témy vychádzajú z obsahu odborných predmetov. V rámci výučby je potrebné zamerať sa na témy z oblasti vied o človeku, spoločnosti, edukačných činností, hygienu, starostlivosť o zdravie, etiky opatrovateľskej práce, sociálnych služieb, ľudské práva a právne predpisy v oblasti edukačnej práce a sociálnych služieb.

Ústny prejav rozvíja schopnosť komunikovať – tvoriť pokyny, informácie. Žiak dokáže vytvoriť jasný opis a vyjadriť sa zrozumiteľne na témy, ktoré majú vzťah k predmetu jeho záujmu, dokáže myšlienky rozvíjať, doplniť ich o argumenty. Dokáže používať jazyk plynulo v širokom rozsahu všeobecných, profesijných tém.

Písomný prejav je zameraný na tvorbu písaného textu (vyplňanie formulárov, dotazníkov, písanie správ, tvorivý písomný prejav). Žiak dokáže napísať jasný a podrobný text na témy vzťahujúce sa na jeho oblasť záujmu, pričom spracúva informácie z rôznych zdrojov.

Počúvanie – žiak prijíma a spracúva hovorový vstup, ktorý pochádza od iného hovoriaceho. Žiak počúva preto, aby porozumel jadrú veci, zachytil špecifické informácie, porozumel detailom a pochopil naznačené súvislosti na známe aj neznáme témy, s ktorými sa stretáva v pracovnom živote vrátane odborných diskusií vo svojom odbore.

Čítanie – žiak v pozícii čitateľa spracúva ako vstup písané texty (čítanie na získanie všeobecnej informácie, čítanie pre zábavu). Snaží sa pochopiť jadro veci, získať konkrétne informácie, porozumieť a pochopiť naznačené významy daného textu. Dokáže vyhľadať informácie zo špecializovaných zdrojov vo svojom odbore.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- plánovať, organizovať, realizovať a vyhodnocovať edukačné činnosti, určovať ciele, prostriedky a postupy svojej práce (podľa pokynov pedagóga),
- projektovať, organizovať, realizovať a vyhodnocovať edukačné a voľnočasové aktivity podľa pokynov

pedagóga,

- pomáhať deťom a žiakom pri osvojovaní si učiva a požadovaných kompetencií a pri príprave na vyučovanie,
- integrovať deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami medzi ostatné deti a žiakov,
- v spolupráci s pedagógom analyzovať a riešiť sociálne a sociálno-patologické javy detí a žiakov,
- spolupodieľať sa na riešení problematiky individuálne začlenených detí a žiakov v predprimárnom, primárnom a sekundárnom vzdelávaní v edukačnom procese,
- utvárať nevyhnutné podmienky na prekonávanie jazykových, kultúrnych a sociálnych bariér detí a žiakov pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu,
- rozvíjať kultúrne špecifiká vo výchovných aktivitách,
- rozvíjať sociálne zručnosti, postoje a kultúrnu identitu dieťaťa a žiaka,
- v spolupráci s pedagógom analyzovať a hodnotiť správanie dieťaťa a žiaka,
- komunikovať a spolupracovať s rodičmi, pedagogickými, odbornými zamestnancami a sociálnymi partnermi školy,
- dodržiavať BOZP a PO, hygienické predpisy v reálnych podmienkach školy/výchovného zariadenia
- poskytnúť prvú pomoc pri drobných úrazoch a poraneniach, pri život ohrozujúcich poraneniach a úrazoch,
- využívať informačno-komunikačné technológie, didaktickú techniku vo svojej práci, v praktických činnostiach, v riešení projektov z pedagogickej oblasti, vo voľnočasových aktivitách,
- pomáhať deťom a žiakom z odlišného kultúrneho alebo sociálne znevýhodneného prostredia adaptovať sa na školské prostredie a zvládanie vzdelávacích požiadaviek,
- pracovať s osobnými údajmi detí a žiakov v zmysle platnej legislatívy a rodín diskrétno a spoľahlivo; pracovať v tíme,
- rozvíjať sebaobslužné činnosti detí a žiakov so zdravotným postihnutím potrebné pre zvládnutie bežných úkonov na vyučovaní a na mimoškolských aktivitách,
- analyzovať, hodnotiť a utvárať prosociálne cítenie a správanie dieťaťa a žiaka osvojovanie si mravných návykov, utváranie základov kultivovaného správania,
- prezentovať nenásilné riešenie konfliktov a kooperatívne správanie.
- identifikovať psychologické a sociálne faktory a štýly učenia sa detí a žiakov,
- používať didaktické pomôcky, prístroje a zariadenia v súlade s predpismi BOZP a pracovnými postupmi,
- preukázať samostatnosť a tvorivosť v práci,
- realizovať edukačnú prácu v reálnych podmienkach školy pod vedením skúseného pedagóga z praxe,
- preukázať kultúru vo verbálnej a neverbálnej komunikácii,
- viesť a/alebo napomáhať pri plánovaní, organizovaní a realizácii činností voľnočasových aktivít (speváckych, hudobných, pohybových, výtvarných, dramatických a iných) s využitím individuálnych, skupinových alebo hromadných foriem výchovy,
- rozvíjať špecifické schopnosti detí a žiakov,
- rozvíjať verbálnu a neverbálnu komunikáciu v práci s deťmi žiakmi
- používať osobný počítač, pracovať s textovým editorom, tvoriť tabuľky, pracovať s tabuľkami, grafmi, číselnými údajmi, databázami PC, tvoriť prezentácie, získať informácie a komunikovať prostredníctvom internetu.

Obsahové štandardy

Edukačný proces

Žiak si osvojí základné zručnosti potrebné pre edukačnú činnosť pedagogického asistenta, naučí sa pod vedením pedagóga plánovať, zorganizovať, zrealizovať a vyhodnotiť výchovno-vzdelávacie činnosti s prihliadnutím na individuálne osobitosti dieťaťa a žiaka, ako aj na jeho potreby, a záujmy. Žiaci si osvoja základné metódy poznávania a hodnotenia detí a žiakov, učia sa aplikovať špecifiká edukačnej práce a integrácie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Aplikujú teoretické vedomosti z pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, sociálnej pedagogiky, psychológie osobnosti, patopsychológie a psychohygieny, metodiky edukačných činností v realizácii edukačných a záujmových činností detí a žiakov (výtvarných, hudobných, hudobno-pohybových, dramatických telovýchovných, pohybových a športových). Dôraz je kladený najmä na utváranie rovnosti príležitostí vo výchove a vzdelávaní, na prekonávanie priestorových, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér. Obsah je zameraný aj na uplatňovanie praktických zručností v oblasti informačno-komunikačných technológií v odbore. Dôležitou súčasťou je aj dodržiavanie BOZP a PO, hygienických predpisov v reálnych podmienkach školy a školského výchovného zariadenia, poskytnutie prvej pomoci pri úrazoch a drobných porane-

niach, pri stavoch ohrozujúcich život.

Komunikácia a etika

Obsah je zameraný na osvojenie si taktnej a kultivovanej komunikácie ako vo verbálnej, neverbálnej, tak i v grafickej podobe. Jeho cieľom je utvárať osobnosť žiaka, vedomú si svojej hodnoty a zároveň otvorenú svetu, tolerantnú, schopnú sociálneho porozumenia a spolupráce. Dôraz je kladený na uplatňovanie etických princípov profesie v správaní a konaní, na zodpovedné a diskkrétne narábanie s informáciami a osobnými údajmi. Žiak si osvojuje základy úspešnej komunikácie, empatie a asertivity a základy etiky profesie pedagogického pracovníka. Dôležitou súčasťou je osvojenie si schopnosti nenásilného riešenia konfliktov a kooperatívneho správania.

Praktická príprava

Cieľom obsahového štandardu je umožniť žiakom získať a rozvíjať praktické zručnosti potrebné pre výkon edukačnej činnosti pedagogického asistenta – podieľať sa na uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu materskej školy, základnej školy, školy a triedy pre deti s nadaním alebo žiakov s nadaním, špeciálnej školy, alebo výchovného programu pre deti a žiakov. Žiaci sa oboznámia s organizáciou výchovno-vzdelávacieho procesu v materskej škole, základnej škole, špeciálnej škole, školskom výchovno-vzdelávacom zariadení. Súčasťou odbornej praxe je pozorovanie a rozbor práce pedagóga – učiteľa, vychovávateľa, prípadne majstra odborného výcviku. Žiaci nadobúdajú skúsenosti s bezprostrednou spolupracou s pedagógom pri plánovaní, projektovaní a hodnotení výchovno-vzdelávacieho procesu, pri identifikácii učebného štýlu a individuálnych edukačných potrieb detí a žiakov, špecifik ich sociokultúrneho prostredia. Pod vedením pedagóga sa učia identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa a žiaka, sociálno-patologické prejavy správania sa detí a žiakov na sociokultúrne determinanty prostredia, z ktorého pochádzajú, pomáhať pri prekonávaní priestorových, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér detí a žiakov. Súčasťou praktickej prípravy je projektovanie a realizácia záujmových a voľnočasových aktivít pre deti a žiakov rôznych vekových kategórií, organizovanie spoločenských podujatí školy a školského výchovno-vzdelávacieho zariadenia, komunikácia a spolupráca s rodičmi, pedagogickými a odbornými zamestnancami, komunitou, sociálnymi partnermi školy a výchovného zariadenia. Dokážu používať poznatky zo psychohygieny ako aj stratégie, metódy a techniky sebapoznania, sebaregulácie, seba výchovy tak, aby zvládali stresy a riziká povolania, rešpektovali a uplatňovali pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

”